

DOCUMENTELE DOMNIEI LUI IOAN MAVROCORDAT AFLATE ÎN COLECȚIILE MUZEULUI MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

dr. Grina-Mihaela Rafailă

După mărturia mucenicească a bărbaților Brâncoveni în Piața Iali Kiosk, în apropierea Seraiului imperial, în țările exterioare arcului carpatin va fi instalat regimul turco-fanariot, prin numirea direct de la Poartă de principii greci sau grecizați, care prezentau mai multă garanție pentru puterea investitoare. Pentru început a reprezentat perioada de apogeu a subordonării economice și politice a teritoriului de la nord de Dunăre față de Imperiul Otoman care va dura până la războiul ruso-turc încheiat cu pacea de la Kuciuk-Kainargi (1774).

Cu ajutorul domniilor fanariote se putea menține deplina ascultare a Țărilor Române, care erau subminate de evenimentele politico-militare, și anume de intrarea în București a căpitanului Stephan Dettine von Pivoda, comandantul bavarez al unui detașament de 1200 de sârbi pentru a-l captura pe Nicolae Mavrocordat împreună cu familia și rudele sale, de a-l duce în prizonierat la Brașov și mai apoi la Sibiu. Deși boierimea, adunată la Târgoviște, împreună cu negustorii se angajau să susțină aducerea la domnie a lui Gheorghe Cantacuzino, Poarta l-a numit caimacam pe Ioan Mavrocordat, fost dragoman la Constantinopol. Pentru a se liniști situația în țară noul domn a încheiat o convenție la Sibiu prin care se angaja să plătească 100 pungi de bani generalului Stephan Steinville, comandantul militar al Transilvaniei, în schimbul retragerii detașamentelor cantonate la mănăstirea Mărgineni și la Câmpulung. Totodată, se recunoștea stăpânirea imperialilor asupra Olteniei. După pacea de la Passarovitz, fostul domn era eliberat din prizonieratul sibian și revenea la București, la 13/24 septembrie 1718, unde va fi primit cu deosebită cinste de către fratele aflat în tron, de boieri, slujitori și orășeni, după care se va îndrepta spre Adrianopol împreună cu familia, unde va fi investit iarăși cu domnia țării, în timp ce fratele său, Ioan, va primi peste câțiva ani tronul Moldovei.

În bogata și diversă Colecție de Documente a *Muzeului Municipiului București* se regăsesc 20 de acte redactate în răstimpul acestei domnii de aproximativ 27 de săptămâni. Predomină zapisele încheiate pentru diverse moșii sau părți de moșii, vii, dar și pentru o țigancă, pentru care se plătesc 26 de taleri, în timp ce o copilă de țigan este cumpărată cu suma de 10 taleri, sau se ia bani cu împrumut pentru care se plătește dobândă. Însuși voievodul țării este prezent

prin două hrisoave și acordă dani domnești. Un prim beneficiar este fostul mare agă Manolache, ginerele martirului Constantin Vodă Brâncoveanu, care este scos din captivitate de către acesta pe când îndeplinea funcția de mare dragoman al Semilunei, este readus în țară, unde i se acordă scutiri de toate obligațiile datorate vistieriei pe atunci și în viitor. Tot din milostiva purtare de grijă a domnului acestuia i se acordă și stăpânirea caselor lui Staico Bengescu din mahalaua Prundului, aflate alături de casele sale și cele aparținând banului Constantin Știrbei, care se hiclesise. Un alt beneficiar al milelor domnești a fost și marele spătar Iordache Crețulescu căruia i se acordă stăpânirea asupra bunurilor deținute de către Toma Cantacuzino spătarul – sate, moșii, vii, rumâni, țigani, existente în jud. Prahova, Saac, Slam Râmnic, Buzău, Ialomița și Teleorman, precum și casele din București, ca pedeapsă pentru hiclesenia împotriva deținătorului tronul voievodal.

Printre cei care au consemnat în scris cele stabilite de către părțile contractante amintesc pe Pârvu logofăt, Neacșu logofăt, Apostol dascăl, ereiul (monahul) Tudorache, care participă la scrierea a două documente, Mitrea logofăt sau Nicola logofețel.

Actele din timpul acestei domnii sunt redactate în marea lor majoritate pe hârtie, dar avem și un pergament (*nr. 25.060*), ce este împodobit, în antet, cu stema Țării Românești, realizată cu soluție de aur și chinovar, urmează titulatura domnească scrisă cu chinovar pe fond de soluție de aur și delimitată de două cartușe bogat decorate floral, în care este încadrată și litera inițială scrisă cu prețioasa soluție. Cele mai multe documente sunt autentificate prin semnăturile digitale ale părților contractante sau ale martorilor prezenți. Din cele trei documente emise de către domn, doar unul singur este autentificat cu sigiliu inelar domnesc în chinovar, pe când celelalte două, deși au fost întărite și cu sigiliu atârnat sau imprimat în ceară roșie, din păcate acestea nu ne-au parvenit.

1.

1716 (7225) decembrie 1

† Adecă eu, Hristea, ginerile jupânului Iane ot Urlați, împreună cu soția mea, Mariia, dat-am zapisul nostru la mâna lui Andreiu ot Cocani. Precum să se știe că avându noi 2 pogo⟨a⟩ne de vie, care vii ne sântu și noao de zestre de la părinții noștri, anume Iane. Deci, acum vânzându-i ei [frații noștri]¹ peste tot, am vândut și noi partea no⟨a⟩stră pogo⟨a⟩ne 2 dereptu bani gata, taleri 40, pogon câte taleri 20 și am dat și zapisele no⟨a⟩stre cele vechi. Și acéste vii sântu în dealul Sărbénilor, care acéste moșii le⟨a⟩u cumpărat și părinții noștri de la Radul Vrabie.

Deci, noi am luat pe partea no⟨a⟩stră banii toți gata cum scrie mai sus, iar pentru pogo⟨a⟩ne 2, care iaste partea coconii Caliții să-și caute cu fratele ei, Tudor, căci au luat banii deplin. Iar de se-ar întâmpla vreo gâlceavă să aibă a trage tot

Tudor căci el au luoat banii peste tot ai surori-sa, iar jupânul Andrei să aibă bună pace.

Și cându s-au făcut acestu zapis fost-au mulți mărturii care să vor iscăli mai jos, anume.

Și am scris eu, Părvul logofăt cu zisa dumnealor [de la ...]². Dichemvrie 1 dni, leat 7225 <1716>.

Patru semnături în limba greacă³.

M.M.B., nr. 30.567

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (21,5x16,5 cm.). Are copie modernă .

Provine de la Epitropia Așezămintelor Brâncovenești.

¹ Scris marginal.

² Tăiat în orig.

³ Semnături autografe.

2.

1717 (7225) ianuarie 13

† Dat-am scrisoarea mea la mâna nepotu-meu, lui Dumitrașco. Precum să să știe că i-am [vândut]¹ o țigancă², m-am tocmît cu dumnealui de i o am dat-o în taleri 26 și i-am datu acestu scrisoare a mea să-i fie în loc de zapis până când îi va da banii să-i fac zapis.

Driptu acéia i-am dat această scrisoare a mea ca să «să» crează. Ghinarie 13, leat 7225 <1717>.

Matei pitar Dobrice(a)nul³.

† Iubite []⁴ frate logofăt Dumitrașco sănătate și tot bine(le) pohtescu dumitale întâmplarea scrisori(«) cătră dumneata nu iaste de alta fără cât pentru calu cel brează te pohtesc să mi-i trimiți pe ace(a)stă țigian a(«) mieu și Stăncuțai încă mă închin cu multă să să []⁴ aceasta și []⁴ dumneavoastră.

Să []⁴ tot al dumitale care știi bun frate și de tot []⁴ și gata []⁴.

M.M.B., nr. 37.383

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (19,5x15 cm.).

¹ Scris peste alt cuvânt.

² циганъ.

³ Semnătură autografă.

⁴ Indescifrabil.

3.

1717 (7225) februarie 28

† Adecă eu, Manol⟨e⟩ ot Răducești, dat-am acestu ade[v]ărat¹ zapisu al meu la mâna dumnéalui postelnic Costandin Top⟨li⟩cean. Precum să să știe că i-amu² [v]ândutu¹ dumisale parte⟨a⟩ mea de moșăe din Răducești, stânjăni 15, stânjănul po [bani]³ 44. Deci, să-i aibă dumnéalui această []⁴ cu bună pace că eu⁵ de a me⟨a⟩ bună voie amu vândutu și⁶ me-au datu dumnéalui toți banii deplin în mâna me⟨a⟩, ci să aibă dumnéalui această []⁴ cu bună pace dumnéalui și⁶ coconii⁷ dumnéalui câți Dumnezeu i va dărui.

Și⁶ pentru mai adevărată credință me-amu pusu []⁸ și⁶ degetul mai josu ca să ⟨să⟩ crează. Februarie 28 dni, leat 722[5]⁹ ⟨1717⟩.

Eu⁴ Manol vânzător.

† Eu, Panait, sin Toader munte⟨a⟩nul, martor

Popa Vasili ot Topliciani, martur¹⁰.

M.M.B., nr. 13.528

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (21,5x16 cm.), o semnătură digitală în cerneală.

¹ Scris peste altă slovă.

² мамѢ.

³ мач.

⁴ Indescifrabil.

⁵ маѢ.

⁶ шъ.

⁷ коконилор.

⁸ Tăiat în orig.

⁹ Scris peste altă slovo-cifra „5”.

¹⁰ Semnături autografe.

4.

1717 (7225) aprilie 28

† Adecă eu, Istratie, snă Barbului păharnecului Urdăreanu, dat-am zapisul meu la mâna dumnealui Manolachie biv vel agă, ginerele răposatului mări⟨e⟩i sale lui Costandin Vodă Brâncoveanu. Precum să să știe că având dumnealui o moșie ce se chiiamă Gurbăneștii pă Mostește, în județul Elhov, dat dumisale de zestre de răposatul măriia sa Costandin Vodă, care moșie au fost și mări⟨e⟩i sale lui Costandin Vodă de cumpărătoare de la tată-mieu, Barbul păharnic Urdăreanu. Și afară dintr-această moșie ce au vândut tată-mieu partea dumnealui am fost avut și

eu moșie de la mumă-mea, Ilinca, fata răposatului Șarban Vodă, tot într-acel hotar al Gurbăneștilor din sus, stânjeni 375, aleasă fiind de dumnealui Matei Fălcoianul *vel* vistier precum dovedește și răvașul dumisale.

Deci, având și eu această parte de moșie ce s-au zis mai sus și fiindu lipse de bani am mersu la dumnealui Manolachie *biv vel* agă de m-am rugat ca să o cumpere mai căzindu-se dumisale decât altora, fiind moșnean și tot într-acel hotar din jos alătura cu mine. Și mai vârtos că au stătut această mai sus pomenită moșie la dumnealui în 3 *poli* ani zălogită făcându-mi dumnealui bine la lipsa mea cu taleri 210. Și după socoteala și tocmeala ce am avut cu dumnealui încă mi-au făcut bine și mi-au ertat și dobânda banilor ce li se făcea în 3 *poli* ani acestor bani câtă vreme i-am ținut și am luat și venitul moșiei pentru¹ că cu dumnealui fost-am avut tocméală atunci, adică în cât vreme voi ținea eu banii dumisale să ia dumnealui venitul moșiei. Și așa având de la dumnealui mult mulțămīt, de nimenea silit și de a mea bună voie trebuindu-mi acum banii am vândut dumisale această a m[ea]² mai sus pomenită moșie, stânjani 375 tocmindu-mă cu dumnealui stânjânul *po b<ani>* 100, care fac peste tot taleri 290, și i-am luat toți gata și deplin în mâinile mele.

Drept acéia am dat și eu dumnealui acest zăpis al meu dimpreună cu toate zăpisăle céle bătrâne cu care-le au stăpânit mumă-mea și eu în urma dumnealui ca să aibă a ținea și a stăpâni și dumnealui de acum înainte³ această moșie ce scrie mai sus din câmpu, apa toată câtă ține moșia din siliștea satului și de peste tot hotarul cât s-ar alége din hotar până în hotar cu bună pace⁴ dumnealui și coconii dumnealui câți Dumnezău i va dărui.

Și la această tocméală a no<a>stră fost-au mulți boiari mari mărturie care să vor iscăli mai jos. Și eu pentru mai adevărata credință am iscălit cu mâna mea și mi-am pus pecétea ca să să crează. Aprilie 28 *dni, leat* 7225 <1717>.

Istratie []⁵ postelnicu

Pană Negoescul *vel* ban, martor

Costandin Grăceanul *vel* vornic, martor

Șerban *vel* spatar, mărturie

Matei Fălcoian *vel* vistiar, martor

Șarban Grecean *vel* stolnic, mărturie

Costandin Văcărescul *vtori* logofăt, mărturie

Costandin Năsturel postelnic, mărturie⁶.

M.M.B., nr. 28.510

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (33,5x22 cm.), o semnătură digitală în cerneală. Are copie modernă din 1883. Provine de la Epitropia Așezămintelor Brâncovenești.

¹ принтрѣ.

² Rupt în orig.

³ ѿнаинте.

⁴ пааче.

⁵ Indescifrabil.

⁶ Semnături autografe.

⁷ Taiat în orig.

5.

1717 (7225) mai 16, București

† Милостію Божією Ив Іван воевод и господарь земле Влахиском folosul și agoniseala ce câștigă neștine dintru facerea¹ de bine² nu sântu vremelnice sau trecătoare ci petrecerea lor iaste vecuitoare și nestrictă³ pentru că nu numai în viața aceasta săvârșăscu pre om și îl facu a fi vrédnic de tot feliu de laudă, ci încă și după moarte îi lasă⁴ pomenire vécinică și netrecătoare.

Deci, măcar că la tot omul facerea de bine iaste lăudată⁵ iar cu multu mai vartos să fericéște neștine cându o săvârșăște⁶ la obrazele⁷ céle de cinste ce den întâmplările vremilor cadu⁸ la primejdii mari și cumplete precum s-au întâmplat⁹ la credinciosul boiariul domni(«)i méle, dumnealui jupan Manolache¹⁰ *biv vel* agă, ginerile răposatului¹¹ Costandin Vodă Brâncoveanul, care-le¹² fiindu trimis la Țarigradu de pururea pomenitul socru-său împreună cu soția dumisale¹³, doamna Bălașa¹⁴ Brâncoveanca, pe vrémea ce au venitu urgiia asupra răposatului¹¹ Costandin Vodă de la împărăție mai naintea tuturor au căzutu în urgie și închisori împărătești.

Deci, luându-le împărăția tot ce au avut i-au lăsatu¹⁵ la mare sărăcie și lipsă, și sosindu socru-său la Țarigradu cu doamnă-sa, Mariia, cu coconii lor și cu ceialalți gineri, și încăpându acestu vrédnic de pomenire blagocestiv domnu, socru-său, la mai gréle închisori și pedepse l-au dus și pre aga Manolachie¹⁰ cu soția dumnealui, doamna Bălașa, împreună și cu ceialalți gineri cu toții într-o închisoare fiindu, până ce pre răposatul¹¹ Costandin Vodă și pre coconii lui i-au tăiat împărăția. Iar pre doamna lui și pre ceialalți gineri și împreună și pre aga Manolachiie¹⁰ cu soția dumnealui, doamna Bălașa, i-au trimis la izgoană. Întru cari¹⁶ vremi domniia noastră eram dragoman mare¹⁷ al putérnicii împărății ci cu multe rugăciuni și mijlocire nevoindu-ne i-am scos de acolo de unde erau izgoniți și au venitu la Țarigrad. După acéia nu a peste tu învrednicindu-ne Domnul Dumnezeu dupre mare mila Sa a ne înălța¹⁸ la stepana domni(«)i Țării Rumânești i-au adus pre toți în țară¹⁹ împreună cu domniia mea.

Deci, văzându că din toți ceialalți ai lui Costandin Vodă mai sus pomenitul aga Manolachie iaste prădat²⁰ și mai scăpătat²¹ întru toate fiindu și mai striin ca să

nu rămăe el măhnit am socotitu domniia mea că la unile obraze²² dă cinste ca acéstea rămase²³ și scăpătate²⁴ să cuvine domnilor a să milostivi mai ales și mai cu deadinsul a-i chivernisi ori cu ce mijlocire s-ar putea.

Pentru acéia, dar, milostivindu-ne domniia mea am lăsat²⁵ slobodu pre cel mai sus pomenit aga Manolachiie de tot felii de dăjdi atâta dă céle obicinuite ale Țării câtu și de altele ce după vremi s-ar întâmpla a eși de la vistieria la veliții boiari *i* la mazăli *i* la alte obreaze în câtu nici odinioară să nu dea nici un fel de dajde. Ci să fie în pace²⁶ și ertatu²⁷ de birul ce-l dau veliții boiari *i* mazălii pre an *i* de cal domnescu și de împrumutări ce este la boiari și de alte orândueli ce es(te) preste an de la vistieria domniéi méle în țară, de banii²⁸ haraciului²⁹, de adaosul haraciului²⁹ *i* de lipse, de pocloanele baiaramului, de *vel séamă*, de seama a doao și a treia, de podvoade, de conacele³⁰ solilor de cai, de olacu de cai domnești și împărătești, și de ernatecul³¹ lor, de cară³², de cară³² de oaste, de biru oștii, de birul lefilor, de poclonul hanului³³ și de al sultanului³⁴ și de poclonul steagului, de zaharéle, de sursatu de fân domnescu, de miiare și ceară³⁵, și untu, și de toate satarale³⁶.

Așăjderea să fie ertatu²⁷ și în pace²⁶ de zapcilăcuri dupre-n judeate. Așăjderea să fie ertate³⁷ bucatele³⁸ dumnealui câte va avea bucate³⁸ drépte și adevărate³⁹ de dijmăritu, de vinărici și de alte obicéiuri ce sânt ale déliurile, precum nu dau nici veliții boiari *i* mazălii, iar de oeritu să dea la al treilea an dupre obicéi, precum dau veliții boiari *i* mazălii.

Așăjderea și bucatele³⁸ dumnealui carele îi vor fi de vânzare⁴⁰ să fie ertate³⁷ de vamă⁴¹ și de alte obicéiuri ale târgului. Pre lângă acéstea toate încă-i mai volnicescu domniia mea să aibă a ținea și o pimniță mare să vânză vinu ori aici, în orașul⁴² scaunului domni méle, în București, au ori unde ar vrea dumnealui și acéia încă să fie în pace²⁶ și ertat⁴³ de toate dăjdile și orânduialele câte (i)es în orașul⁴² domni(e) méle, de cămănarit și de fumăritu, de vinuri domnești și de alte obicéiuri. Încă-i mai facu⁴⁴ har domniia mea să aibă a ținea pă lângă casa⁴⁵ dumisale¹³ aici, în București, sau unde ar fi șezătoriu oameni, slugi, șase, însă oameni fără de slujbă și fără de gâlceavă⁴⁶, care¹⁶ acești oameni să fie ertați⁴⁷ de cătră domniia mea și să aibă pace²⁶ de tot felii de dăjdi și de orânduialele țării și ale orașului⁴⁸, și nici de cum supărați⁴⁹ de nimic să nu fie de nici o parte⁵⁰, ca să-i poată sluji cu direptate⁵¹ și a-i fi de treaba casii⁵² dumnealui.

Toate acéstea câte s-au zis hotărâscu domniia mea să să ție și să să păzească nestrămutate încredințate⁵³ și întărite întru toată vrémea domni(e) méle și nimenea să nu îndrăznească a sminti sau a mișca câtuș de câtu dentr-acéstea că foarte cu greu îi va fi a călca împotriva zmi(ri)celii. Iar luminaților⁵⁴ domni căroră după vréme în urma noastră li să va încredința de la Dumnezeu domniia Țării Rumânești, încă ne rugăm și îi poftim ca pre niște pravoslavnici și blagocestivi să

nu răpștească asupra hotărârei noastre că cu față⁵⁵ veselă și învoeșată⁵⁶ priimindu-o să o întărească și să o adevereze înnoindu-se după obiceiul cel bun al domnilor care-i întăresc așăzământurile domnilor celor mai den naintea lor, ca să întărească și cei mai dupre urmă așăzământurile lor. Iar care-le¹² den domni s-ar arăta împrotivitoriu aceștii mili ce am hotărât domnia mea ispitindu-se a o strămuta și a o strica ori dentru sigură voia lui, ori îndămnându-se dă nescari obraze²² turburătoare și vrăjmașă⁵⁷ îl supunem blestemului și osândeii cei vécinice. De vréme ce unul ca acela să va arăta a fi părtașu⁵⁸ cu Iuda, care-le de multa a lui milostivire s-au făcutu vânzătoriu stăpânului Nostru Iisus Hristos. Pentru că domnilor nu li s-au dat⁵⁹ putére de la Dumnezeu ca să strice milele céle ce sântu bine² hotărâte și așăzate de domnii cei mai den naintea lor, ci ca să le întărească și să le adaogă câtu i-ar fi pe puțină.

Dreptu acéia de vréme ce hotărârile și așăzământurile domnilor nu-ș pot avea cuviincioasa lor întărire și întremare⁶⁰ cu altă mijlocire fără numai cu hrisoave și cu uricele lor, iată și domnia mea i-am dat acestu hrisov al domniei méle credinciosului boiariului domniei méle, jupân Manolachiie *biv vel* agă, spre întărire și întemeiare nestrămutată și neclântită tuturor celor ce cuprinde întru el. Pentru că m-am milostivit domnia mea acestor de cinste doao obraze²² mai sus pomenite de le-am ertatu²⁷ de toate câte scriu mai sus ca să fie odihnite și ca să să poată chivernisi el trăi cu în lină⁶¹ pace²⁶ până în sfârșitul vieții dumnealor.

Și pentru mai întemeiată adeverință am întărit și am încredințatu⁶² hrisovul domniei méle cu toți cinstiții și veliții boiarii divanului⁶³ domniei méle: ждан Панъ⁶⁴ Негоескѡа вел ван Кралевскїи и пан Костандин Гречѣндѡа вел ворник и пан Їордакиѣ⁶⁵ Крещлескѡа вел логофѣт и пан Шърван Гречѣндѡа вел спѣтар и пан Матен Фълкочандѡа вел вистїерю и пан Шърван Хиеръскѡа вел клѡчер и пан Дѡмитракиѣ⁶⁶ Властѡ вел пшстѣлник и пан Некѡлае Рѡсетѡ вел пѣѡарник и пан Шърван Гречечандѡа вел столник и пан Квстандин Бълѣндѡа вел комис и пан Ясан вел слѡѡѣрю и пан Барвѡа Мерешандѡа вел питарю. Ши исправник Костандин Вѣкърескѡа втори логофѣт.

Și s-au scris hrisovul acesta în anul cel dentăi al domni(«)i domni(«)i méle aici, în orașul⁴² scaunului domni(«)i méle, în București, de Lefteru, *snă* Isaru logofăt dă divan, în anii de la Facerea Lumii ,ՅՐԿԷ și de la Domnul Nostru Iisus Hristos 1717, measeța mai, 16 *dni*.

Иѡ Иѡанѡ воеводѡ (т.р.)

Iordache Crețulescul *vel* logofăt, *procitelnomu*.
Costandin Văcărescul *vel* logofăt, *procitelnomu*.

Orig. rom., perg. (59x39,5 cm.), stema Țării Românești, litera inițială, titulatura și monograma domnească scrise cu chinovar și ornate floral cu soluție de aur domnească, sigiliu domnesc, atârnat, căzut. Are copie modernă la nr. 30.674. Provine de la Epitropia Așezămintelor Brâncovenești.

1	Флаачерѣ.	29	Хараачѣлѣди.	57	Врѣжмаашѣ.
2	винне.	30	конаачеле.	58	пъртаашѣ.
3	нестрикаатѣ.	31	ернаатекѣлѣ.	59	даат.
4	лаасѣ.	32	каарѣ.	60	Ѡнтремааре.
5	лѣѣдаатѣ.	33	Хаанѣлѣди.	61	линнѣ.
6	сѣвѣршааше.	34	сѣлтаанѣлѣди.	62	Ѡнкрединцаатѣ.
7	овраазеле.	35	чаарѣ.	63	дѣваанѣлѣди.
8	каадѣ.	36	сатараалеле.	64	Паанѣ.
9	Ѡнтѣмплаат.	37	ертаате.	65	Ѡврѣдаакіе.
10	Манолаакіе.	38	вѣкаателе.	66	Дѣмтракіе
11	рѣпосаатѣлѣди.	39	адѣвѣраате.		
12	каареле.	40	вѣнзааре.		
13	дѣмисаале.	41	ваам.		
14	Бѣлааша.	42	ораашѣлѣ.		
15	лѣсаатѣ.	43	ертаатѣ.		
16	кааре.	44	фаакѣ.		
17	мааре.	45	кааса.		
18	Ѡннѣлаца.	46	гѣлчаавѣ.		
19	цаарѣ.	47	ертааци.		
20	прѣдаат.	48	ораашѣлѣди.		
21	скѣпѣтаат.	49	сѣпѣрааци.		
22	овраазе.	50	паарте.		
23	рѣмаасе.	51	дѣрѣптаате.		
24	скѣпѣтаате.	52	каасіи.		
25	лѣсаат.	53	Ѡнкрединцаате.		
26	пааче.	54	лѣдминистрацилорѣ.		
27	ертаатѣ.	55	фаацѣ.		
28	вааніи.	56	Ѡвѣвѣшаатѣ.		

6.

1717 (7226) septembrie 15

† Adecă eu, Tudoran, și eu, Mihaiu, și eu, Iane Japonca, și eu, Ion, *brat* lui Iane Japoncăi, și eu, Neagul, *i* Dumitru, *brat* Neagului *ot* Homești, dat-am acest al nostru adevărat zăpis ca să fie de mare credință la jupan Stoicăi Tunseanul. Precum să să știe că noi de a noastră bună voie, de nimenea [s]jiliți¹, nici asupriți i-am vândut un șfert de moșie adecă dintr-o jumătate de moș pe jumătate, însă den moșul Tudoran. Care moșie iaste la Homești din siliștea satului, den câmpu, den pădure și de peste tot hotarul câtă să va alége, însă acest șfert de moșie ce scrie mai sus, iaste partea lui Dragomir, *sin* Tudoran de Homești, și a lui Negre, *brat* Dragomir. Și ne-au dat pe această moșie bani gata, taleri 31, că atâta ne-au fost tocmeala, care luând noi acești bani toți gata deplin în mâinele noastre.

Drept acéia i-am dat zăpisul nostru ca să aibă a stăpâni cu bună pace dumnealui și coconi dumnealui câți Dumnezeu îi va dărui și să-i fie moșie stătătoare și ohabnică în véci.

Și când am făcut acest zăpis, la tocmeala noastră fost-au cu știrea tuturor fraților noștri de moșie care să vor iscăli mai jos. Și noi pentru mai adevărată credință întărit-am acestu zăpis cu iscăliturile [c]a² să «să» crează. Septemvrie 15 *dni, leat* 7226 <1717>.

† Eu, Tudoran.

† Eu, Mihaiu.

† Eu, Ene Japonca.

† Ion, *brat* lui Ene.

† Dumitru.

† Ne(a)gul, *brat* lui Dumitru.† Și am scris eu, Neacșul logofăt *vel* capitan

† diiacol Paraschiva, martor

† Lupul, *sin* ceauș Lupul, martor† Eu, Gheorghită, *brat* lui []¹† Costandin, nepot [Drăghici]³, martur⁴.*M.M.B., nr. 13.548**Orig. rom., hârtie folio (33x23 cm.), 10 semnături digitale în cerneală.*¹ Rupt în orig.² Scris peste altă slovă.³ Citire probabilă.⁴ Semnături autografe.

7.

1718 (7226) februarie 4

† Adecă eu, Stan, împreună cu frate-mieu, Radul, feciorii Radului Vrabie, dat-am zăpăsiu [a]¹ nostru la mâna [a]¹ dumnealui jupânului Andreiu ca să-i fie dumnealui de mare credință. Și pe cum să să știe că i-am² vândut noi dumnealui pogon l de loc sterpu dreptu bani gata, costande 22. Și acest loc iaste din partia [a]¹ no«a»stră din hotariul Păescu în capul moșie«i» la vadul nucilor din povârnițul vâlcialii cum să va măsură în jos ca să-și facă dumnealui cârciumă pe acel loc și să-i fie³ dumnealui moșie stătăto«a»re în véci dumnealui și coconilor dumnealui.

Și cându s-au făcut acest zăpăsiu fost-au ș-alți megiași marturi care să vor iscăli mai jos ca să să crează. Și noi pentru mai adevărata credință ne-am pus mai jos iscăliturile și degetele ca să să crează. Fevruarie 4 dni, leat 7226 «1718».

† Și am scris eu, Apostol dascal cu învățătura [a]¹ dumnealor.

† Eu, Stan vânzător.

† Eu, Radul vânzător.

† Eu, Iordache, martor.

† Eu, Neagoe, martor.

O semnătură în limba greacă⁴.

M.M.B., nr. 30568

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (21x14,5 cm.), 3 semnături digitale în cerneală. Are copie modernă. Provine de la Epitropia Așezămintelor Brâncovenești.

¹ Fără sens.

² МАМ.

³ Фін.

⁴ Semnătură autografă.

8.

1718 (7226) martie 15

† Adecă eu, Neculae vornicul dămpreună cu fiu-mieu, Ion, dat-am zăpăsiu nostru ca să fie de bună credință la mâna dumnealui Neculae *vel* păharnecu și «mări«i» sale Doamnei, Ancuței. Cum să să știe că am vândut dumnealor locul micu de casă de aici, den București, care locu iaste¹ alătura cu locul dumnealor, alătura cu grădina dumnealor, însă tot locul cât am ținut eu cu grădină cât au fostu măcu fiindu loc domnescu că eu l-am cumpărat cu [ba...]² cu pomi cu ce au fostu care acestu locu l-am cumpărat de la 2 oameni, întâi de la mătușa Stana șch«i»oapa și de

la fiu-său Miirica mai pă urmă am mai de la Radul lefeciu, care acolea iaste cumpărătoare de 2 case.

Decii acuma l-am vândut dumnealor de a noastră bună voie ca să le stăpânească dumnealor cu bună pace și coconii dumnealor câți Dumnezeu le va da. Și l-am vândut pe bani gata, taleri 20 și a luat toți banii în mâna noastră.

Și pentru mai adevărta credință né-am pus mai jos degetele și iscăliturile ca să să crează. Mai 15 dni, leat 7226 <1718>.

† Eu, Neculae vornecul vânzător

† Eu, Ion, snă Neculae vornicul

† Eu, Leca vtori vornic, martor³.

M.M.B., nr. 37.385

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (33,5x22 cm.).

Bibliografie: *ed.: Documente privind istoria orașului București*, red. resp. Florian Georgescu, Muzeul de istorie a orașului București, 1960, p. 75 (*doc. 34*).

facș.: Documente feudale privind istoria orașului București și a satelor învecinate aflate în colecția Muzeului Municipiului București, coord. dr. I. Ioniță, București, 2006, p. 53.

¹ мастрѣ.

² Indescifrabil.

³ Semnături autografe.

9.

1718 (7226) martie 17

† Adecă eu, Mihaiu Japonca împreună cu frații miei, anume: Iane și Ion Furduiu, feciorii Stoicăci, snă Tudoran ot Homești, făcut-am zăpisul nostru ca să fie de bună credință la mâna dumnealui căpitan Dumitrașco Bagdat. Precum să să știe că făcându-ne dumnealui mult bine i-am dăruit dumnealui de a noastră bună voie moșie în Homești, însă din moșul Mălinescu să i-a dumnealui o parte înainte și câtă va mai rămânea să să dea pe []¹ părți și să ia dumnealui și de acolea iar și altă parte câtă i să va veni, precum scrie zăpisul cel vechiu care l-am dat la mâna dumnealui de cumpărătoare ce au cumpărat moșul nostru Tudoran și am dăruit dumnealui această moșie nesiliți de nime ca să-i fie moșie ohabnică, iar cine s-ar ispiti dintru neamul nostru oricine să fie afurisit și anathema de 318 Sfinți Părinți иже въ Никеѣ și pietrile să putrezască, iar trupul aceluia să stea în véci netopit.

Și când am făcut acest zapis fost-au ș-alți oameni buni care-i mai jos să vor iscăli. Și noi pentru mai adevărată credința ne-am pus dégitele și numele mai jos ca să să crează. Martie 17 dni, leat 7226 <1718>.

Eu, Mihaiu Japonca; eu, Iane Japonca; eu, Ion Furdui am dăruit noi cât trei de bună voia noastră.

Pis eu, erei Tudorache, *snă* popa Lupul, cu zisa lor.

Eu, Iordache sănt martor

† Eu, Matheiu, martor.

† Eu, Postolachi sigimraș, martor.

† Eu, Mateiu martor, *sin* Ioșcu.

† Eu, Toka)der, martor

† Eu, Manole martor, *zet* Ștefan².

M.M.B., nr. 13.511

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (22,5x15 cm.), o semnătură în cerneală.

¹ Loc alb în orig.

² Semnături autografe.

10.

1718 (7226) mai 14

† Șarban Năsturel *vel* ban *i* Pană Negoescul *vel* vornic *i* Gligorie *vel* visticr *i* Neculae Ruset *vel* paharnic *i* Ianache Stama *biv* *vel* agă, ispravnicii scaunului Bucureștilor.

Dat-am cartea noastră de volnicie slugii mări(«)i sale, lui Vodă, *vtori* armaș, anume: []¹ ca să fie volnic cu această carte a noastră să méargă să strângă niște rumâni ai dumisale Manolache *biv* *vel* agă, anume: Sima cu feciorii lui, Stoicu *i* Andreiu, *i* nepoții Simei, anume: Ghiorghii *i* Drăgușin *i* Necula *i* Stanciul *i* Dobre Răcămuș pă care acești rumâni îi sântu dumisale de cumpărătoare de la Papn Stănescul *i* de la nepotu-său Costandin Stănescul *ot* Argeș făcându-i dumnealui șzători cu casile lor la satul dumisale la Mătăsari, iar întâmplându-să de mergând dumnealui la Țarigrad și spărgându-să satul Mătăsarii s-au răsăpit și acești rumâni deprenună cu satul.

Dereptu acéia dar cât pentru acești rumâni ce s-au numit mai sus fiindu rumâni adevărați ai dumisale să fie volnic sluga mări(«)i sale lui Vodă ce scrie mai sus să méargă unde i-ar găsi au în sat domnescu au boerescu au călugărescu sau pen slobozii sau pen oraș să-i ia cu toate bucatele lor ce vor avea și să-i ducă iar lu urma lor la sat, la Mătăsari, pentru că sântu rumâni ai dumisale.

Așijderea vă poruncim și voao pârcașabilor dupren sate pe unde să vor găsi de aici rumâni ai dumisale să nu stați împotrivă a nu-i darea că oricare va sta împotrivă a nu-i darea și să va pune împotriva poruncii noastre unii ca acéia mare certare vor petre(ce).

Aceasta scriem. Mai 14 *dni, leat* 7226 <1718>.

Șerban *vel* ban
Pană *vel* vornic
Grigorie *vel* vistier
Neculai *vel* paharnic
Ianache *biv* *vel* agă².

M.M.B., nr. 25.110

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (29x21 cm.).

Bibliografie: facs.: Documente feudale privind istoria orașului București și a satelor învecinate aflate în colecția Muzeului Municipiului București, coord. dr. I. Ioniță, București, 2006, p. 53.

¹ Loc alb în orig.

² Semnături autografe.

11.

1718 (7226) mai 15

† Noi șase boieri cari suntem iscăliți mai jos care suntem luați de dumnealui Costandin Văcărescu *vtori* logofăt și de Vladu logofăt, din porunca dumnealor caimacamilor scaunului Bucureștilor: Șerban Năsturel *vel* ban *i* Pană Negoescul *vel* vornic *i* Grigorașco *vel* vistier *i* Nicolae Roset *vel* paharnic, Ianache *biv* *vel* agă. Ca să alegem moșia dumnealui al doilea logofăt care au cumpărat de la Sibiu partea nepotu-său lui Pană călugărul stânjini 600 de către Vlad logofăt.

Deci, noi strângându-ne toți la un loc am mers de am măsurat moșia pe trei locuri dupre obicei am găsit la căpătâiu despre Jilava s-au găsit stânjâni 600 dintr-această dat-am dumnealui Constantin Văcărescu al doilea logofăt stânjâni 490 și am dat Vladului logofăt stânjâni 110, am dat la mijloc dumnealui *vtori* logofăt stânjâni 490 și Vladului logofăt stânjâni 240 dat-am la căpătâi despre Ialomița dumnealui *vtori* logofăt stânjâni 590 și Vladului logofăt stânjâni 160 și am alăturat moșia dumnealui *vtori* logofăt pe din sus pe lângă moșia dumnealui cea hotărâtă mai din nainte vreme. Și au rămas Vladu logofăt cu partea lui de moșie pe din jos de Perieți trecând și Ialomița până în ruptură și am pus și pietrele de către Vlad logofăt ci să aibă a-și ținea fieștecare dupe cum scrie mai sus.

Aceasta scriem. Mai 15 *leat* 7226 <1718>.

Preda căpitan *ot* Gherghiță.

Ion căpitan.

Deadul ceauș.

Drăghici căpitan *ot* Speteni.

Vladu căpitan.

Gavrilă iuzbașa *ot* Șchei.

M.M.B., nr. 27.639

Copie rom. din 1894, hârtie difolio cu filigran (35x21 cm.).

12.

1718 (7226) mai 30

† Dat-am această scrisoare a mea la mâna fie-mea, Bălașei clucereasa, a lui Șarban *vel* clucer Greceanul ca să fie de credință cum să se știe că făcându-mi bine de mi-au găsit la păsul meu bani de mi-au dat și neputând să-i dau banii i-am dat niște moșie ce am cumpărat la Mătășești în *sud* Ialomița, însă de la Papa *ot* Berilești, stânjâni 150, stânjânul *po* taleri 1 și de la Micul, fecior lui Mihai sarageao<a> *ot* oraș, ginerele lui Gherghie robul *ot* Mătăsăști, stânjâni 75, stânjânul *po* taleri 1, și de la Stoica, *zet* lui Ionașco Mătăsășcul, stânjâni 10 *po* taleri 1, care fac peste tot stânjâni 235 *po* taleri 1, taleri 235. Și o am pohtit să o ia cu acest preț ce o am cumpărat.

Derept acéia i-am dat această scrisoare a mea ca să ție și să stăpânească ea¹ și coconii dumnéaei această moșie în véci după cum scrie zapis[u]² acestor vânzât[o]ri³ că i o am dat-o de bună v[o]ia³ mea.

Și am scris cu mâna mea și am iscălit ca să să créze. Mai 30 *dni, leat* 7226 <1718>.

Șarban Bojoreanul *biv vel* vornic⁴.

M.M.B., nr. 28.562

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (21,5x16,5 cm.). Provine de la Epitropia Așezămintelor Brâncoveneshti.

¹ ea.

² Scris peste slova „e”.

³ Rupt în orig.

⁴ Semnătură autografă.

13.

1718 (7226) iunie 27

† Dumneavoastră 4 boiari, anume: dumneata jupâne Dédiule Dedulescule i dumneata căpitane Dumitrașco Bagdate i parcălabec Neculae i Stoiane, sin Robe, sănătat«e». Aceasta vă facem dumneavoastră voastră în știre că aici la noi veni de ne spuse jupânul Dédiul, snă jupânului Arion, pentru o moșie ce ar fi având la Buzău cu Negoită Măcrescul păhărnicele și de vreo 3 ani încoace au luat tot acel Negoită venitul podului ce iaste acolea, iar venitul de sohaturi și de altele ce ar fi mai fost au luat iar tot el încă de câțiva ani.

Deci, iată că v-am rânduit pe dumneavoastră boiari socotitori la mijlocul lor ci să căutați să vă străngeți cu toții la un loc fiind și ei de față și pre a măruntul cu dreptatea lui Dumnezeu să-i socotiți și de venitul podului și de venitul moșiei și pe cum veți alége cu dreptate să-le dați și scrisoare la mână.

Așijderea să mai socotiți dumneavoastră pe jupan Dédul și cu un Tănasi herghelegeul pentru niște vite ce i-au prăpădit. Și iar cu dreptatea lui Dumnezeu pe cum veți găsi să însemnați tot într-acea scrisoare mărturie.

Aceasta scriem. Iunie 27 dni, leat 7226 <1718>.

De binevoitoru dumneavoastră Ianache vel căpitan¹.

M.M.B., nr. 13.569

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (16x21,5 cm).

¹ Semnătură autografă.

14.

1718 (7227) septembrie 10

† Adecă eu, Oprea ot Albeștii, brat Neagoe, dat-am zapisul meu la mâna jupânului Andrei Cocanul. Precum să să știe că mi-au făcut bine și mi-au dat bani gata, taleri 8, vechi, însă acești bani i-am luat eu cu osteneala lor de an zécé an doi cât va sta asupra mea. Și pentru acești bani iaste chiezaș și platnic fratele meu, Neagoe.

Deci, când va pohti dumnealui banii să aibă aidarea cu mulțumit capetele i dobânda lor, iar nedând bani cu bine și s-ar face vreo chiețuiaală au zeciuiala să fie tot de la mine.

Și pentru credința mi-am pus și degetul mai jos ca să «să» crează.

Și am scris eu, Mitrea logofăt, cu zisa lor. Septemvrie 10 dni, leat 7227 <1718>.

† Eu, Oprea ot Albeștii platnic.

† Eu, Neagoe, *brat* Oprii chiezaș și platnic.

† Eu, Părvul călugăr, martor.

M.M.B., nr. 30.645

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (22x15,5 cm.), o semnătură digitală în cerneală. Provine de la Epitropia Așezămintelor Brâncovenesci.

15.

1718 (7227) septembrie 15, București

† Io Ioan voevod din mila lui Dumnezeu domnu și oblăduitoriu Țării Rumânești.

Dat-am domni(ia) mea această poruncă a domniei méle cinstitului și credinciosului boiarului domniei méle Iordache Crețulescu *vel* spătar. Ca să aibă a ținea și a stăpâni satul Bercénii *ot sud* Pra(h)ova, cu casele și cu țiganii de acolo și cu toate hotarăle câte țin împrejurul Bercénilor, anume: Corlăteștii *i* Șoplea *i* Cernăteștii *i* Cătunul și cu morile *ot* Dâmbul și cu moșiia ce să chiamă Ciocénii *ot sud* Saac. Pre lângă acéstia să mai aibă a ținea dumnealui și a stăpâni satul Breaza *ot sud* Prahova, partea Tomei spătariul cu rumâni de acolo și munții ce să chiamă Clăbucetul cel Micu *i* stâna lui Furnică cu toate veniturile lor.

Așijderea să ție dumnealui și moșiia ce să chiamă Săpățénii *ot sud* Slam Râmnicu și moșiia ce să chiamă Focșănei *ot sud* Buzău.

I iarăș să mai stăpânească dumnealui moșiile ce să chiamă Obidiții *i* Largul *i* Lata *ot sud* Ialomiți. Așijderea și moșiia ce să chiamă Cioara *ot sud* Teleorman și moșiia ce să chiamă Măguréle *ot sud* Elhov cu tot venitul acestor moșii de peste toate hotarăle.

Așijderea să mai stăpânească dum[n]jealui¹ și viile den Dealul Cernăteștilor pogoane 8 cu pimnița cu casele și cu toate dichisele lor și viile din Dealul Fintăștilor pogoane 40 și cu moșiia de acolo *ot sud* Saac.

Într-acesta chipu să mai ție dumnealui și viile din Dealul Homeștilor *ot sud* Slamu Râmnicu. (C)u acéstia toate dempreună amu mai dat dumisale ca să stăpânească și casele de aici den orașul domniei méle, din București, ale Tomei spătariul, împreună și cu țiganii de aicea. Care acéstea toate sate, moșii, vii, rumâni, țigani, case câte s-au zis mai sus, fiindu ale Tomei spătariul, după ce s-au hienit el împotriva domnului și fărăi au rămas toate ce au avutu el pe seama domniei din poruncă împărătească.

Deci, după ce den mila marelui Dumnezeu ni s-au încredințat și domniei noastre domniia și stăpânirea pravoslavnicii Țării Rumânești întâmplându-se vremi foarte turburate cât ajunsese țara la mare primejdie și stingere am silit domni(ia) mea de o am adus la oarecare liniște și așăzare cu mila putérnicului Dumnezeu la

care potolire a rélelor și așăzare a țării cunoscând domni(ia) mea pre cinstitul și credinciosul boiaru ce scrie mai sus Ianache Crețulescul *vel* spătar sârguitoriu întru toate cu mare credință spre slujba domniei méle și a folosului țării pentru multa sârguială și dreapta dumnealui slujbă am vrut domni(ia) mea de l-am miluit și l-am dăruit cu acéste sate, moșii, vii, rumâni, țig[a]ni¹, case ce s-au zis mai sus ca să le stăpânească de acum înainte dumnealui cu bună pace precum le-au stăpânit și Toma spă[t]ariul¹ încât să-i fie dumisale toate acéstia stătă[t]oare¹, ohabnice și nestrămutate și nicidecum înstreinate de la dumnealui, nici de la coconii dumnealui. Pentru că după socoteala și după pravila stăpânirilor celor vechi domniia iaste volnică a face ce-i va fi voia cu lucrurile celor ce se hiclesesc de către domni și de către țară au a le ținea au a le dăruia la obraze de cinste și pricinuitoare folosului țării precum au fost cinstitul și credinciosul boiaru domni(ia) méle ce s-au zis mai sus.

Drept acéia cu dragoste întru Hristos frățească pohtim pre toți pravoslavnicii domni carii vor fi stăpânitori creștineștii acéstia țării să păzească nestrămutată și neclătită această danie a domniei méle și să o întărească și să o adevereze pentru ca și milele domniilor sale să fie statornice și nemișcate în urmăle. Și pentru ca să-i păzească Dumnezeu în domnie cu viață îndelungată și cu pacinică stare și în urma vieții domniilor sale să le fie sufletele la răpaos vécinic pră care-le din domni au den neamul nostru au den pământéni, au din alții streini să va ispiti să înstreineze această danie de la dumnealui au de la sementiia dumnealui îl supunem blestemului celui vécinic și osândirii de cătră fața Domnului Nostru la înfricoșatul județu.

Deci de vréme ce hotărârile și daniile domnilor celor pravoslavnici să adeverează și să întăresc cu hrisoave, iată și domniia mea întărim și încredințăm această milă cu hrisovul domniei méle adevेरindu-l și cu tot sfatul cinstiților și credincioșilor boiarilor celor mari ai divanului domniei méle: pan Șerban Năsturel *vel* ban i pan Matei Fălcoianul *vel* vornic i pan Pană Negoescul *vel* logofet i (pan Iordache Crețulescul *vel* spătar i (pan Grigorie *vel* vistiari i pan Șerban Greceanul *vel* clucér i pan Ianache Stama *vel* postélneț i pan Nicolae Rosetu *vel* păharnic i (pan Costandin Greceanul *vel* stolnic i pan Costandin Băleanul *vel* comis i pan Done Damiian *vel* slugiar i pan Barbul Merișanul *vel* pitar.

Și ispravnic dumnealui Costandin Văcărescul *vtori* logofăt.

Și s-au scris hrisovul acesta într-al doilea an al [d]omniei¹ noastre în orașul scaunului domniei méle, în București, de Nicola logofețelul i iereul, în luna lui septemvrie în 15 zile, de la Facerea Lumii 7227 <1718>.

† Іо Іван воевод милостію Божию господар

† Іw Іwan воевода <т.р.>

Pană Negoescul *vel* logofăt, *procițelnomu*.

M.M.B., nr. 69.900

Orig. rom., hârtie difolio (46x31,5 cm.), stema Țării Românești în cartuş pictat floral, litera inițială ornată floral, titulatura domnească și monograma domnească scrise cu soluție de aur, sigiliu mijlociu domnesc în ceară, căzut.

Bibliografie: ed.: *Documente privind istoria orașului București*, red. resp. Florian Georgescu, Muzeul de istorie a orașului București, 1960, p. 76-79 cu facs. (doc. 35).

facs.: *Documente feudale privind istoria orașului București și a satelor învecinate aflate în colecția Muzeului Municipiului București*, coord. dr. I. Ioniță, București, 2006, p. 54.

¹ Rupt în orig.

² Semnătură autografă.

16.

1718 (7227) octombrie 2

† Милостію Божією Иw Їwan воевод и господарь земле Влахиское.

Dat-amu domniia mea această carte a domniei méle credinciosului boiariului domniei méle Manolachie *biv vel* agă de să aibă a ținea și a stăpâni aici, în București, casele ce au fost ale lui Staico Bengescul cu locul și cu curtea și grădina, precum le-au stăpânit și Staico mai denainte vréme, care case și loc iaste în mahalaoa Prundului, între casele boiariului domni(e) méle ce scrie mai sus și între casele banului Costandin Știrbéiu. Pentru că acel Staico Bengescul hainindu-se și pre sine-și lipsindu-se de casa lui, de bună voia lui au poftit de s-au dus să lăcuiască supt ascultarea altor stăpâniri streine.

Deci, den poruncă împărătească luându-se unora ca acelora toate céle ce au avut aici pre seama domniei și întâmplându-se acéste case de sănt alătura cu casele dumisale agăi lui Manolache domniia mea am binevoit de am miluit și le-am dăruit dumnealui ca să le aibă și să le stăpânească cu pace.

Drept acéia i-am dat domniia mea această carte a domni(e) méle ca de acum înainte¹ să ție și să stăpânească dumnealui aceste case cu locul, cu curtea, cu grădina precum le-au stăpânit și Staico, să-i fie stătătoare și neclătită în véci pentru că așa iaste porunca domni(e) méle.

И како дагѣст поставѣем господства ми. Октомврие 2 дни, леат 7227 (1718).

† Иw Їwan воевода, милостію Божією господар.

† Иw Їwan воевода (m.p.)

Procit vel logofăt.

M.M.B., nr. 25.081

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (32,5x22 cm.), monograma domnească scrisă cu chinovar, sigiliu inelar domnesc în chinovar. Provine de la Epitropia Așezămintelor Brâncovenesti.

Bibliografie: facs.: Documente feudale privind istoria orașului București și a satelor învecinate aflate în colecția Muzeului Municipiului București, coord. dr. I. Ioniță, București, 2006, p. 55.

¹ ДИНАИТЕ.

17.

1718 (7227) octombrie 27, Ias

† Adecă eu, Ștefan Rătundul și cu fă<me>ia-mea, Anița, și cu feciorii noștri, scriem și mărturisim noi de nimia siliți nici asupriți ci de a no<a>stră bună voie am vândutu a no<a>stră dre<a>ptă șarbă țigancă, anume: Anița, fata Perții lăutariului, care țigancă mi-au fostu mie¹ dată zestre de la socrul meu, Dima pârcălabul ot Focșeni. Și am vândut-o dumisale Dumitrașco Ră<co>viți hatman și giupănesăi dumisale și cuconilor dumniilor, nepoților, strenepoților ca să le fie dumilorsale ro<a>bă țigancă în veci. Și avându [re]² ace<a> țigancă doi copii feți și o fată am luat eu fata și am vândut-o dumisale căpitanului celui mare Afenduli de ceia parte de la Munteni și am lăsatu parte țiganului lui Tănase un copil ce au fostu mai mare fiindu Tănasiu țiganul cobzariul a dumisale hatmanului Dumitrașco. Și au mai rămas țiganca Anița cu un copil mic de doi ani, anume: Petre, și având parte și eu de pe țigancă giumătate³ de copil și l-am dăruit parte<a> aceia giumătate de copil dumisale hatmanului Dumitrașco iar pe Anița mi-au datu dumne<a>lui bani optusprăzece lei 2. Și eu încă am dat-o dumisale ca să-i fie dumisale ro<a>bă țigancă în veci, nime dintru feciori noștri să n-aibă tre<a>bă.

Și la <a>cestu zapis al nostru s-au tâmplat mulți boeri cari-i mai gios să vor iscăli. Și noi pentru credința am iscălit și femeia me<a> au pus degetul ca să fie de bună credință.

U Ias, leat 7227 <1718> octombrie 27.

Az, Ștefan Rătundul []⁴

† Anița.

[]⁴ spătar, martor

[]⁴, martor

[Radu Popescu]⁴ vel ban, martor

Costandin []⁴ *vel* păharnic, martor
[]⁴ stolnic⁵.

M.M.B., nr. 13.546

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (31,5x22,5 cm.), o semnătură digitală în cerneală.

¹ АИИ.

² Fără sens.

³ ЦѢЛѢТААТ.

⁴ Indescifrabil. Reconstituire după Th. Rădulescu.

⁵ Semnături autografe.

18.

1718 (7227) noiembrie 10

† Adecă eu, Mihaiu Japonca, împreună cu frate-mieu Iane și Ion Furduiu, feciorii Stoicăi, *snă* Tudoran ot Homești, făcut-am zăpisul nostru ca să fie de bună credință la mâna dumnealui căpitan Dumitrașco Bagdat. Precum să să știe că i-am vândut dumnealui moșie în Homești, însă partea noastră din moșul nostru Tudoran, care fiind 4 frați pe o jumătate de moș, anume Dragomir i Stoica i Negre i Néniul, feciorii lui Tudoran, ci Negre și Néniul neavând feciorii au rămas părțile lor la noi că le sântem nepoți, însă noi am vândut partea unchiului nostru, lui Negre, iar partea unchiului nostru Néniului au rămas la verii noștri Tudoran și cu frații lui, însă noi am vândut această moșie partea unchiului nostru, lui Negre, de peste tot hotarul, din câmp și din pădure și din siliștea satului și din livezi, pe cum mărge moșia din cap până în cap și ne-au dat dumnealui pe această moșie o iapă bună cu mănz[u]¹ și dumnealui să aibă a stăpâni această moșie în véci coconii și nepoții și strenepoții dumnealui.

Și când am făcut acest zăpis fost-au și alți oameni buni martori care-i mai jos să vor iscăli. Și noi pentru mai adevărată credința ne-am pus numele și dégetul mai jos ca să să crează.

Noemvrie 10 dni, leat 7227 <1718>.

Eu, Mihaiu Japonca.

Eu, Iane Japonca.

Eu, Ion Furduiu am vândut de a noastră bună voie.

† Iordache []², martor

[Pis, eu]³ erei Tudorache, *snă* popa Lupul, cu zisa lor.

Eu, Mateiu, *sin* Ioșcu, martor

Eu, Maftciu, martor⁴.

M.M.B., nr. 13.520

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (30x21 cm.), o semnătură digitală în cerneală.

¹ Scris peste slova „n”.

² Indescifrabil.

³ Rupt în orig.

⁴ Semnături autografe.

19.

1718 (7226) noiembrie 18

† Adecă eu, Buda, *sne* Budei ot Homești, dat-am zăpisul meu la mâna dumnealui logofăt Toderășco Gogălniceanul. Precum să să știe că i-am vândut [patru]¹ 6 pogo<a>ne de țilenă, tufe pe unde au dat zăgăniște pe den sus la deal den gardul dumnealui, și² i-am vâ<n>dut-o de a me<a> bună voie, de neme silit și² i-am vândut-o cu știrea tuturor fraților mii de moșăi, den sus și² den jos, ca să-i fie dumnealui moșă<e> stătătoare în véci dumnealui și² coconilor dumnealui căți Dumnezeu îi va dărui și² pogonul l-am vândut *po* taleri 1, care fac taleri 6 și² am luat acești bani toți deplin în [m]âinile³ mele.

Și² când am făcut acest zăpis au fost și² alți oameni buni martori care-i i vor iscăli mai jos. Și² eu pentru mai adevărata cridența mi-<a>m pus mai jos degetul în loc de pecete și² iscăletura ca să <să> crează.

Noemvrie 18 *dni, leat* 7226 <1717>.

† Ghiorghită Zăgan, martor

† Eu, Buda, *snă* Budei ot Homești, vânzător

† Lupul, *sne* Lupului ceaușul ot Homești, martor

† Eu, Ghiorghită, *sne* Lupului ceaușul ot Homești, martor

† Șarban, *sin* Drăghici

† Ilie Datco, martor

† Gogorașco [Burd...]⁴, martor

† Eu, N[i]ca⁵ logofăt, martor, *sni* Ion logofăt ot Bărăști⁶.

M.M.B., nr. 13.523

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (30x22 cm.).

¹ Taiat în orig.

² шъ.³ Scris peste altă slovă.⁴ Indescifrabil.⁵ Scris peste slova „e”.⁶ Semnături autografe.

20.

1719 (7227) februarie 4

† Adecă eu, Tud[o]r¹, snă Predei Găianul, dempreună cu făméia mea, Anca, fata lui Matei ot Pléșoiu, i cu feciorii noștri, an[u]me¹: Tudor și I[]¹, dat-am acest al nostru adevărat zapis ca să fie de mare [cre]dință¹ [la]¹ mâna sfinții sale, părintelui pop[ei]¹ [I]ui¹ Datco, den mahalaoa Popi<i> Stoicăi. Precum să să știe că noi de a n[oastr]ă¹ bună voie fiindu-ne păs ș[i]¹ greu la această la vrême de lipsă ne-am tocmit cu sfinția sa de i-am vândut o copilă de țigan, anume: Ioana, fata Stancăi țigancii, ne[po]ata¹ lui Stănilă și a Stanii []¹ și mie A<n>căi dată d[e zestr]e¹ de la maică-mea Dumitra, fata Neculii paharnic den Cârcea, []¹ Mihai postelnic și prețul ei iaste drept, taleri [10]², care luând noi acești bani toți gata deplin în mâinele noastre.

Drept acéia am dat acest al nostru adevărat zapis la mâna sfinții sale ca de acum înainte³ să o stăpânească sfinția sa cu bună pace, însă sfinția sa și coconii sfinții sale, care Dumnezeu îi va dăru.

Și când am făcut acest zapis la tocmeala noastră au fost mulți [o]ameni¹ buni mărturie, care mai jos să vor iscăli. Și noi pentru mai adevărată credință întărit-am acest zapis cu numele puindu-ne și dégetele ca să să crează. Fevruarie 4 dni, leat 7227 <1719>.

Eu, Tudor, sin Predii G[ăianul]¹, vânzător.

Eu, Costandin, [f]rate¹ Ancăi, martor

† Eu, Anca, făméia lui Tudor, vânzătoare.

† Eu, Ghinea, m[a]rtor¹

† Eu, []⁴ logofăt, martor

† Drăghici cojocar, martor

† Eu, Dumitrașco croitor, martor⁵.

Și am [scris ...]¹ logofăt ot vel capitan []¹.

M.M.B., nr. 37.386

Orig. rom., hârtie difolio cu filigran (32,5x22 cm.), 4 semnături digitale în cerneală.

Bibliografie: ed.: *Documente privind istoria orașului București*, red. resp. Florian Georgescu, Muzeul de istorie a orașului București, 1960, p. 79-80 (doc. 36).

facș.: *Documente feudale privind istoria orașului București și a satelor învecinate aflate în colecția Muzeului Municipiului București*, coord. dr. I. Ioniță, București, 2006, p. 55.

¹ Rupt în orig.

² Scris cu altă cerneală.

³ ПИНАНТЕ.

⁴ Indescifrabil.

⁵ Semnături autografe.

SUMMARY

The article presents written documents from the times of ruler Ion Mavrocordat, owned by the Bucharest City Museum – twenty documents written on paper or parchment, issued during the 27 weeks of his reign while his brother, Nicolae Mavrocordat was in prison (until 13/24th September, 1718).